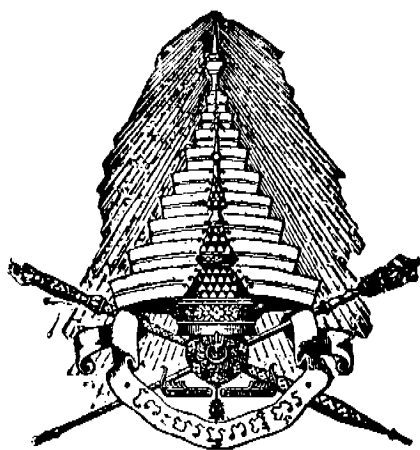

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๑๖

ประกาศสถาปนา

เลื่อนกรมตั้งกรม และตั้งเจ้าพระยา

ศกมัตตุ พระพุทธศาสนกาล ๒๔๖๘ พรพษา ปัตยบันสมัย
พฤศจิกายนมาส เอกาทสมทิน พุชวาร กาลกำหนด
พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราวุธ เอก
อัครมหาบุรุษบรมนราธิราช ฟีนิตประชานารถมหาสมมตวงศ์
อดิศัยพงสวิมลรัตน วรชัตติยราชนิกรโธม จาตุรันตบรมมหา
จักรพรรดิราชสังกาศ อุกโตสุชาติสังสุทธเคราะห์ณี จักรีบรม
นารถ จุฬาลงกรณราชวรังกูร บรมมกุฎนเรนทร์สูรสันตติวงศ
วิสัยฐ สุสาชิตบุรพาธิการ อดุลยกฤษฎาภินิหารอดิเรกบุญฤทธิ

เล่ม ๕๒ น. ๒๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘

ัญญลักษณ์วิจิตรโสภาคยสรรพางค์ มหาชนิตตะมางคประณต
บาทบงกชยุคล ประสิทธิ์สรรพสุภผลอุดมบรมสุขุมาลัย ทิพย
เทพาวตาร ไพศาลเกียรติคุณอดุลยพิเศษ สรรพเทเวศรานุรักษ์
บุริมศักดิ์สมญาเทพทวารวดี ศรีมหาบุรุษสุดสมบัติ เสาธงฉนิกร
รัตนอัศวโกศลประพนธ์ปรีชา มัทวสมาจาร บริบูรณ์คุณสาร
สยามาทินคร วรุตเมกราชติลก มหาปรีวารนายกอนันต มหันต
วรฤทธิเดช สรรพวิเศษศรีวินธร บรมชนกาศิศรสมมต ประสิทธิ์
วรยศมโหดม ชรมราชสมบัติ นพปฎลเสวตรฉัตรดิฉัตร ศรี
รัตโนปลักษณ์มหาบรมราชาภิเศกภิสิต สรรพศทิสวิจิตรไชย
สกลมไหศวรรยมหาสวามินทร์ มหเสวรมหินทรมหารามาธิราช
วโรดม บรมนารถชาติอาชาวไศรย พุทธาทิไตรรัตนสรณารักษ์
อดุลยศักดิ์อรรคนเรศราชิปดี เมตตากฤษณาสีตลหฤไทย อโน
ปไมยบุญการ สกลไพศาลมหาฤษฎาธิเบนท์ ประเมนทรธรรมิก
มหाराชาธิราช บรมนารถบพิตร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า
ประชาธิปกศักดิเดชน์ ๓ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา เป็นพระราช
โอรสพระองค์น้อยในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดี ศรีสินทร
มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับทั้งในสมเด็จพระ

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๑๘

พระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมชนกนาถและ
สมเด็จพระบรมราชชนนี ได้ทรงถนอมเลี้ยงไว้ใกล้ชิดติด
พระองค์ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์มา จนเจริญพระชันษาสมควร
ทรงศึกษาตามประเพณีขัตติยราชกุมาร จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้เป็นนักเรียนนายร้อยพิเศษ ในโรงเรียนนายร้อย
ทหารบก แล้วโปรดฯ ให้เสด็จไปทรงศึกษาวิชาการในประเทศ
อังกฤษ ได้ทรงศึกษาวิชาสามัญในวิทยาลัยอีดัน เสร็จแล้วไป
ทรงศึกษาวิชาทหารที่โรงเรียนนายร้อยทหารบกเมืองวูลิช ทรง
สามารถสอบวิชาได้เต็มตามหลักสูตร ถึงได้ทรงรับสัญญาบัตร
เป็นนายร้อยตรีกิตติมศักดิ์แห่งกองทัพอังกฤษ แล้วเสด็จไป
ประจำกรมทหารปืนใหญ่ม้าอังกฤษอยู่ที่เมืองอลเดอช็อต ทรง
ศึกษานำที่นายทหารต่อมาจนสำเร็จการศึกษา ในชั้นนี้ได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงพระยศเป็นนายร้อยตรีนอกกอง
กรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ แล้วเลื่อนขึ้นเป็นนายร้อย
โทและเป็นนายทหารนอกกองกรมทหารปืนใหญ่รักษาพระองค์
ด้วย

ครั้นเสด็จกลับเข้ารับราชการ ในชั้นแรกได้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นตำแหน่งนายทหารคนสนิทพิเศษ ของ
จอมพล สมเด็จพระอนุชาธิราช เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงพิษณุโลก

เล่ม ๔๒ หน้า ๒๑๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘

ประมาณกาล เมื่อทรงดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารบกอยู่ก่อนแล้วเลื่อนขึ้นเป็นผู้บังคับการกองร้อยทหารปืนใหญ่รักษาพระองค์และเป็นนายร้อยเอกต่อมา แล้วโปรด ฯ ให้เสด็จไปรับราชการประจำกรมบัญชาการกองทัพน้อยที่ ๒ ในตำแหน่งนายทหารฝ่ายเสนาธิการและต่อมาเลื่อนขึ้นเป็นนายพันตรี แล้วเป็นนายพันโท บังคับการโรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า ฯ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชาได้ทรงปฏิบัติราชการสนองพระเดชพระคุณในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ มาโดยเรียบร้อย แต่มีเหตุเกิดพระโรคประชวรเรื้อรัง แพทย์มีความเห็นว่าจำเป็นต้องเสด็จแปรสถานไปรักษาพระองค์ในประเทศที่อากาศเย็น พระโรคจึงจะหายเป็นปกติได้ เพราะเหตุนี้จึงจำต้อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ ทรงละราชการทั้งปวงในตำแหน่งหน้าที่ แล้วเสด็จไปรักษาพระองค์อยู่ในยุโรปคราวหนึ่ง ครั้นหายประชวร สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ ฯ มีพระหฤทัยประสงค์จะทรงศึกษาวิชาทหารชั้นสูงขึ้นไป เพื่อจะได้รับราชการสนองพระเดชพระคุณให้เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน ทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วย จึงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทรงศึกษาวิชาทหารฝรั่งเศสต่อมาได้เสด็จเข้า

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๐

ประจำอยู่ในกรมบัญชาการ กองทัพน้อยทหารบก ของฝรั่งเศส แล้วเข้าทรงศึกษาวิชาในโรงเรียนฝ้ายเสนานิการ ณ กรุงปารีสจนสำเร็จการศึกษา ได้ทรงรับประกาศนียบัตรเป็นนายทหารฝ้ายเสนานิการ เสมอเหมือนกับนายทหารฝรั่งเศส แล้วจึงเสด็จกลับและเมื่อเสด็จกลับนั้น ได้โปรดฯ ให้เสด็จมาทางประเทศสหภาพรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น เพื่อประโยชน์ในการที่ทรงศึกษาเพิ่มเติมด้วย ครั้นเสด็จกลับคืนมาถึงพระนคร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นตำแหน่งปลัดกรมเสนานิการทหารบก เลื่อนพระยศขึ้นเป็นนายพันเอกและต่อมาได้ทรงรับตำแหน่งเลื่อนขึ้นเป็นผู้บัญชาการกองพลทหารบกที่ ๒ และเป็นผู้บังคับการพิเศษกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ ได้ทรงปฏิบัติราชการมาโดยความสามารถ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภว่า สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชาทรงสามารถรับราชการฝ้ายทหารได้เป็นหลักฐานมั่นคงส่วนหนึ่งแล้ว สมควรจะให้ทรงศึกษาราชการฝ้ายพลเรือน ให้รอบรู้ราชประเพณีและวิญญูทวิบาลนโยบายสามารถจะเป็นกำลังของบ้านเมืองได้อีกทางหนึ่ง จึงทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้ทรงศึกษาราชการต่าง ๆ ที่ในกรมราชเลขาธิการ แล้วโปรดฯ ให้ทรงสำเร็จราชการรักษา

เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘

พระนครในเวลาเสด็จไปประทับอยู่นอกมณฑลราชธานี และให้
รับราชการต่าง พระเนตรพระกรรณเช่น เป็นประธานการ ประชุม
เสนาบดีสภาเป็นต้นเป็นครั้งเป็นคราวมา ได้ทรงสังเกตเห็น
สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา
ทรงปฏิบัติราชการโดยพระวิริยอุตสาหะอันแรงกล้า ด้วยความ
จงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และทรงพระสติปัญญา
อันสุขุมคัมภีรภาพ สมควรไว้วางพระราชหฤทัย เป็นเหตุ
ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงชื่นชมโสมนัส ด้วยสมเด็จพระ
เจ้าฟ้าฯ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา ในบัดนี้ก็เป้นสมเด็จพระ
โสรธานุชาธิบดิ์อยู่ แต่พระองค์เดียว ปรากฏพระเกียรติคุณ
และสติปัญญาสามารถรับราชการสำคัญสนองพระเดชพระคุณ
ต่างพระเนตรพระกรรณได้เห็นปานนี้ สมควรจะเลื่อนพระ
เกียรติยศให้ใหญ่ยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน

จึงมีพระบรมราชโองการ ดำรัสสั่งให้เลื่อนสมเด็จพระเจ้า
น้องยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ฯ กรมขุนสุโขทัย
ธรรมราชา ขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง
มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าน้อง
ยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ฯ เสนอสมหาราชาธิบดี จุฬาลง
กรณนาถวโรธ อุดมยศอุกฤษฐศักดิ์ อภัยบัณฑนาวิล อสัม

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๒

ภินชาติพิสุทธ์ มหามกุฏราชพงศบริพัตร บรมขัตติยมหารัษฎา
ภิสัญญ์พรโยทัย มงคลสมัยสมากร สถาวรวัจจเรียวคุณ
อดุลยราชกุมาร กรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา มุสิกนาม ทรง
ศักดินา ๕๐๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างสมเด็จพระเจ้าน้อง
ยาเธอ เจ้าฟ้าต่างกรม ในพระบรมราชตระกูลอันสูงศักดิ์ จง
ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณสุขพลปฏิบัติ คุณสารสมบัติ
สรรพสิริสวัสดิ์พัฒนามงคล วิบุลยศุภผลสกลเกียรติยศ อิศริย
ศักดิ์มโหฬารทุกประการ

เจ้ากรม เป็นหลวงสุโขทัยธรรมราชา ถือศักดินา ๘๐๐
ให้ทรงเลื่อน ปลัดกรม เป็นขุนเชียงรายอาณาธิปก ถือศักดิ
นา ๖๐๐

สมุหบัญชี คงเป็นหมื่นหนองจิกพศกอำรุง ถือ
ศักดินา ๔๐๐

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้า
นิภานภดล วิมลประภาวดี เป็นพระราชธิดาพระองค์หนึ่ง ซึ่ง
พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระเมตตากรุณามาก ด้วยทรงพระ
บัญญัติอสาหะศึกษาวิชาการตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ สมเด็จพระ
พุทธเจ้าหลวงทรงสังเกตเห็นพระอุปนิสัยว่า ทรงพระสติปัญญา

เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘

สามารถจึงเอาเป็นพระราชธุระทรงฝึกสอนพระราชทานเองต่อมา
ในสมัยเมื่อทรงพระเจริญวัยขึ้น จนรอบรู้ราชกิจแล้วราชการ
สามารถรับราชการเป็นตำแหน่งราชเลขาธิการฝ่ายใน ได้สนอง
พระเดชพระคุณสมเด็จพระบรมชนกนาถอยู่ใกล้ชิดคิดพระองค์
มาจนเสด็จสวรรคต สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงทรงพระสันทนา
และไว้วางพระราชหฤทัยใน สมเด็จพระเจ้าพ่านานาถดล เป็นยิ่งนัก
อนึ่งสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอพระองค์นี้ กอปรด้วยพระ
จรรยาบรรยาอันสมควรแก่ขัตติยารีซึ่งสูงศักดิ์สมบูรณ์ทุกประ
การ เป็นที่รักใคร่นับถือของพระประยูรญาติทั่วไปไม่มีวัน
แม้อันทั้งหลายอันก็ยกย่องพระเกียรติคุณสรรเสริญกันโดยมาก
ในส่วนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นั้นได้ทรง
สังเกตเห็นพระคุณสมบัติของสมเด็จพระเจ้าพ่านานาถดลชอบพระ
ราชอัชฌาสรีย์แต่ยังทรงพระเยาว์ดัสอดมา ทั้งได้ทรงประจักษ์
แจ้งความรักดีซึ่งสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอพระองค์นี้ต่อพระ
องค์มาเป็นนิจจึงเป็นสมเด็จพระขนิษฐาภคินีซึ่งทรงพระเมตตามาก
พระองค์หนึ่งทรงพระราชดำริหว่าบัดนี้สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ
เจ้าพ่านานาถดลก็ทรงพระเจริญพระชนมายุกาล บลฺุระกัมบูรณ์
ด้วยพระเกียรติคุณดังกล่าวมา นับว่าทรงสถิตในฐานะซึ่งจะเป็น
ประมุขแห่งพระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายในพระองค์หนึ่งต่อไปภายหน้า

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๔

สมควรจะสถาปนาพระเกียรติยศขึ้นเป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายในอีก
พระองค์หนึ่ง

จึงมีพระบรมราชโองการ ดำรัสสั่งให้สถาปนาสมเด็จพระเจ้า
น้อยนางเธอ เจ้าฟ้าอินกานกมลวิมลประภาวดี ขึ้นเป็นสมเด็จพระ
พระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน มีพระนามตามจารึก
ในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าอินกา
นกมลวิมลประภาวดี กรมขุนอุทองเขตขัตติยนารี วรรคบริวาร
ทรงศักดินา ๕๐๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างสมเด็จพระเจ้า
น้อยนางเธอ เจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน จงทรงเจริญพระชนมายุ
พระชนมสุข พลปฏิบัติคุณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิ์พิพัฒน์
มงคล วิบุลยศุภผล สกตเกียรติยศสมโภชพร ทุกประการ

เจ้ากรม เป็นจวนอุทองเขตขัตติยนารี ถ้อยศักดินา ๘๐๐
ให้ทรงตั้ง ปลัดกรม เป็นหมื่นไตรตรงษ์ศรีอภิบาล ถ้อยศักดิ
นา ๖๐๐

สมุหบัญชี เป็นหมื่นชัยปรากฏการณารักษ์ ถ้อยศักดิ
นา ๓๐๐

ให้ผู้ซึ่งได้เลื่อนและรับบรรดาศักดิ์คงบรรดาศักดิ์ทั้ง ๖ ทำราช
การในทูลวงและในกรมทูลอย่างธรรมเนียม เจ้ากรม ปลัดกรม
สมุหบัญชี โยสมเด็จพระเจ้าฟ้าต่างกรมทั้งปวงสืบไป ให้มีสุขสวัสดิ์
เจริญเทอญ

เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๔

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระยาสุรบดินทรสุรินทรภักษ์
ได้ถวายตัวเป็นมหาดเล็กพิเศษ รับราชการสนองพระเดชพระ
คุณมาแต่ในรัชกาลสมเด็จพระบรมชนกนาถ พระบาทสมเด็จพระ
พระรามาธิบดี ศรีสินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้า
อยู่หัว ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรบรรดาศักดิ์เป็นนายรอง
ฉันท รองหุ้มแพรมหาดเล็ก แล้วเลื่อนเป็นจ่าหัวขลุ่ยทหาร ใน
กรมพระตำรวจ และเป็นพระศรีไอศวรรย์ รับราชการใน
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ได้เป็นตำแหน่งเจ้ากรมโรงยา
ฝิ่นหลวง เจ้ากรมสารบรรณ และได้ทำการแทนปลัดทูตฉลอง
เป็นครั้งคราว ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ไปรับ
ราชการในกระทรวงมหาดไทย ได้เป็นข้าหลวงรักษาราชการ
จังหวัดนครนายก จังหวัดฉะเชิงเทรา แล้วเข้ามารับราชการ
เป็นตำแหน่งเลขานุการของเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ได้
ศึกษาวิธีการปกครองในสมัยนั้นแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้า ฯ พระราชทานสัญญาบัตรเลื่อนบรรดาศักดิ์^{๕๕} เป็นพระยา
อุทัยมนตรี ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ต่อมาครั้ง
ถึงสมัยเมื่อจัดการมณฑลภาคพายัพ ต้องการข้าราชการซึ่ง
ทรงคุณความสามารถขึ้นไปรับราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรด

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๖

เกล้า ๆ ให้ย้ายไปรับราชการเป็นข้าหลวงประจำนครลำพูน แล้ว
เป็นข้าหลวงประจำนครลำปาง และเป็นข้าหลวงประจำนครน่าน
โดยลำดับมา จนถึงพุทธศักราช ๒๔๔๘ ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้า ๆ ให้เลื่อนขึ้นเป็นตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลสำเร็จราชการ
มณฑลพิษณุโลก รับราชการในตำแหน่งนี้มาจนสิ้นรัชกาลที่ ๕

ครั้นมาในรัชกาลปรดิยุบัน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้
เลื่อนบรรดาศักดิ์ขึ้นเป็นพระยาสุรบดินทรสุรินทรภักษ์ อภัย
พิริยพาหะ แล้วได้เลื่อนเป็นตำแหน่งอุปราชภาคพายัพ รับ
ราชการฉลองพระเดชพระคุณมาจนบัดนี้

ในส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงคุ้น
เคยกับพระยาสุรบดินทร ๆ จนสนิทชิดชอบ พระราชอัยยาศัย
มาตั้งแต่ยังดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระยุพราช ด้วยพระยา
สุรบดินทร ๆ ได้เคยจัดการรับเสด็จประพาสมณฑลพายัพ เมื่อ
ครั้งยังเป็นข้าหลวงประจำนคร และต่อมาเมื่อคราวเสด็จประ
พาสเมืองพระร่วงในมณฑลพิษณุโลก พระยาสุรบดินทร ๆ
เป็นตำแหน่งข้าหลวงเทศาภิบาล ก็ได้จัดการรับเสด็จ และ
ตามเสด็จ พระราชดำเนินตลอดทาง จนถึงกรุงเทพฯ พระมหานคร
และเมื่อ ครั้งเสด็จ พระราชดำเนิน เปิดทางรถไฟ ตอนอนุตรดิษฐาน

เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๖๕

พระยาสุรบดีนทร ฯ ก็ได้จัดการรับเสด็จอีกครั้งหนึ่ง ครั้นเมื่อได้เสด็จถึงถวัลยราชสมบัติแล้ว เสด็จพระราชดำเนิน สมโภชพระพุทธรูปที่จังหวัดพิษณุโลก พระยาสุรบดีนทรสุรินทรภักษ์ ก็ได้จัดการรับเสด็จเป็นที่พอพระราชหฤทัย ทรงประจักษ์แจ้งความจงรักภักดีของพระยาสุรบดีนทร ฯ ตลอดมา

ส่วนราชการเสือบ่า พระยาสุรบดีนทร ฯ ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกแต่แรกตั้งกอง และได้เอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี ได้รับพระราชทานเลื่อนยศเป็นลำดับมา จนเป็นตำแหน่งนายพลเสือบ่าผู้บัญชาการกองเสนารักษาดินแดนภาคพายัพ และเป็นราชองครักษ์อยู่จนบัดนี้

ทรงพระราชดำริเห็นว่า พระยาสุรบดีนทรสุรินทรภักษ์ เป็นผู้มีความสามารถอุปถัมภ์ด้วยขลุ่ยสาหะวริยะ มีอิทธิพลสุภาพโอปออ่อนอารี เป็นที่นิยมรักใคร่ของประชาชนโดยมาก บัดนี้ที่เจริญอายุกาล ก่อด้วยความชอบความดี และมีความจงรักภักดีในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ตั้งพระพรหมผล สมถวิลจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ยกย่องให้มีเกียรติยศสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้เลื่อนพระยาสุรบดีนทรสุรินทรภักษ์ ขึ้นเป็นเจ้าพระยามีนามตามตำแหน่งเดิม เจ้าพระยาสุรบดีนทรสุรินทรภักษ์ พายัพโยธนาธิบดีกรมวังวัง

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๒๒๘

รวมเนติกร ปรัชศาสตร์บัณฑิตจารย์ ศรีจารุจินตาทกุลวงศ์ ธีรวงศ์ชัย
มีทวสมภาร จริยรัตนวิศาลสรณธาดา อภัยพิริยบรากรมพาหุ
ดำรงศักดิ์ ๑๖๐๐๐ จงเจริญสุขสวัสดิ์ พิพัฒน์มงคล ทุกประ
การเทอลู

ประกาศเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์

อาศรัยอำนาจซึ่งมอบไว้ในพระราชบัญญัติมาตราซึ่งตั้งวงวัด
พระพุทธเจ้าทรง ๒๕๖๖ เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์ขอประกาศ
ให้มหาดไทยผู้มีเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ตามวิธี
เมตริกโดยทั่วกันว่า เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามความ
ประสงค์ของพระราชบัญญัติที่กล่าวนั้น ให้บรรดาราชฎรพอกำ
ผู้ขอขาย ซึ่งมีเครื่องซึ่งตวงวัดตามวิธีเมตริก (อันยังมีได้มี
คำรับรองของเจ้าพนักงาน) อยู่ในความปกครองของตนเพื่อให้
ในกิจการต่อเนื่องกับผู้อื่นในพาณิชย์กิจใด ๆ ปฏิบัติการดังจะ
กล่าวต่อไปนี้

(๑) บรรดาเครื่องซึ่ง เครื่องตวง เครื่องวัด ตามวิธีเมตริก
ซึ่งไม่ได้ตรึงติดกับสถานที่และไม่ใหญ่โตเหลือเกินแล้ว ให้ผู้
เป็นเจ้าของฎาผู้ปกครองนำไปยังสำนักงานกลาง ซึ่งตั้งอยู่